

Vadovėlio pavadinimas: **Fizika. Vadovėlis 9 klasei I dalis**

Autorius: Algirdas Deveikis

Leidykla: „Baltos lankos Klett“

RECENZIJĄ

Algirdo Deveikio vadovėlis **Fizika. Vadovėlis 9 klasei I dalis**, skirtas 9 klasės moksleiviams. Vadovėlis įprasmina, detalizuoja, apibendrina fizikos ugdymo tikslą ir uždavinius, integravimo, su kitais gamtos bei socialiniais mokslais, galimybes, išsiskiria savita struktūra bei metodine sąranga.

Vadovėlis skirtas 9 klasės fizikos dalyko nuosekliam mokymui ir apima bendrųjų ugdymo programų mokymosi turinio 4 skyrius: „Medžiagų vidinė energija“, „Šiluma“, „Medžiagos agregatinės būsenos“ ir „Šiluminės mašinos“ bei 23 temas, jo tikslas – supažindinti su teorine medžiaga, kviesti mokinius analizuoti ir spręsti aktualias, praktines ir gyvenimiškas gamtamokslines problemas. Kiekvienas skyrius prasideda trumpa mokomosios medžiagos anotacija, t.y. ko bus mokomasi, kokį tikslą reikia išsikelti ir kokio rezultato laukti. Visa tai padeda geriau suprasti temos esmę, ieškoti sąsajų su kitais mokomaisiais dalykais.

Vadovėlyje išsamiai atskleidžiami svarbūs fizikos klausimai – apibūdinami šilumos reiškiniai kaip energijos perdavimas tarp kūnų dėl temperatūrų skirtumo, paaiškinamos medžiagos agregatinės būsenos (kieta, skysta, dujinė) ir jų priklausomybė nuo molekulių išsidėstymo ir tarpusavio sąveikos, kurias veikia temperatūra ir slėgis. Vidinė energija išanalizuojama kaip bendra visų atomų ir molekulių kinetinė bei potencinė energija kūne. Mokiniai supažindinami su šiluminėmis mašinomis, kurios yra įrenginiai, paverčiantys šiluminę energiją mechaniniu darbu, šiluminių mašinų efektyvumu, taikymu, tarša bei kylančiomis problemomis jas eksploatuojant.

Vadovėlyje pateikiama medžiaga atrinkta tinkamai ir tikslingai, skatinanti plėtoti vadovėlyje išdėstytą turinį bei problematiką. Vadovėlio struktūra nuosekli bei sklandi, atitinkanti didaktinius ir loginius dalyko mokymo principus, paisant mokinių amžiaus tarpsnio ir skirtingų kognityvinių gebėjimų ypatumų. Vaizdinė medžiaga pateikiama taip, kad tikslingai derėtų su kitais vadovėlio turinio elementais, nešališkas lyties, amžiaus grupių, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų atžvilgiu. Klausimų, užduočių bei praktinių darbų formuluotės aiškios atitinkamos amžiaus tarpsnio mokiniams. Vadovėlio kalbos stilius ir sudėtingumas atitinka specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymosi galių ypatumus. Įvairių tipų užduotys skatina medžiagą sieti ne tik su anksčiau įgytomis žiniomis ir mokinių gebėjimais bei taikyti žinias gautas ir iš kitų mokomųjų dalykų medžiagos, bet ir skatina pasitelkti skirtingais mokymosi metodais. Temos išsamiai išanalizuotos pratęsiant jų analizę per sekančias temas, didelę dalį teorinės medžiagos moksleiviai gali susieti su pateiktomis iliustracijomis ir grafikais. Vadovėlyje pateikta medžiaga, užduotys ir praktiniai darbai skatina moksleivius ne tik diskutuoti bei teoriškai aptarti įgytas žinias, bet ir pateikiamos konkrečios veiklos, skatinančios moksleivius veikti, kritiškai mąstyti, pateikti savo požiūrį, spręsti problemas ir plėsti gamtamokslinio mokslo suvokimo ribas apjungiant su kitais mokomaisiais dalykais (tarpdalykiniai projektai).

Tekstinė, vizualinė ir interaktyvi medžiaga yra pritaikyta siekti fizikos bendrojoje programoje įvardytų tikslų ir uždavinių, ugdo apibrėžtas moksleivių kompetencijas bei atitinka fizikos programoje apibrėžtą mokymo(si) turinį ir pasiekimų lygių požymius.

Nėra fakto ir dalyko klaidų, turinys parengtas remiantis patikrintais ir patikimais šaltiniais.

Išvada:

Vadovėlis atitinka bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių tvarkos aprašo II skyriuje nurodytus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus ir tinka naudoti ugdymo procese.

Recenzento vardas ir pavardė: dr. Rita Plaipaitė-Nalivaiko

Parašas:

Data: 2025-04-10